

Kanton Basel-Landschaft

[Kratak portret](#)
[Politički sistem](#)
[Religija](#)
[Slobodno vrijeme](#)

Kratak portret

Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) je jedan od 26 kantona koji čine Švicarsku. On se odlikuje svojom naročitom raznolikošću: U Basel-Provinciji (Baselbiet) se nalazi sve - od netaknutih prirodnih krajolika i šarmantnih gradića preko dvoraca i zamkova sve do urbanih industrijskih zona.

Brojevi i činjenice

Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) ima preko 290'000 stanovnika, od kojih su skoro jedna četvrtina strani državljani. Kanton se prostire na površini od 518 km² i sastoji se od 5 okruga (Bezirke) i 86 opština (Gemeinden). Glavni grad je Liestal. Službeni jezik je njemački. Kanton se graniči sa Njemačkom i Francuskom i sa susjednim kantonima Basel-Grad (Basel-Stadt), Aargau, Solothurn i Jura.

Istorija

Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) je osnovan 1832. godine tokom razdvajanja od Kantona Basel-Grad (Basel-Stadt). Početak mladog kantona su karakterizirale političke razmirice i ekonomske turbulencije. Basel-Provincija (Basel-Landschaft) je već u rano doba bio utočište za ljude iz cijele Evrope, prije svega iz Njemačke. Nakon Drugog svjetskog rata je ekonomski prostor Basela doživio jedinstveni podsticaj rasta. Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) je u okvirima Švicarske bilježio najviše stope rasta i brzo unaprjeđivao izgradnju svoje infrastrukture. Danas Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) doduše još nosi obilježje provincije, ali posjeduje industriju sa internacionalnim velikim koncernima i mnogim malim i srednjim poduzećima (KMU) s težištem i širom svijeta vodećom pozicijom u Life Sciences.

Običaji i tradicija

Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) se unatoč djelomično jakoj industrijalizaciji i razvoju gradova odlikuje bogatim i raznolikim običajima. Domicilno stanovništvo s oduševljenjem njeguje svoje tradicije i raduje se kada se njegove svečanosti i običaji pročaju. Pored Poklada (Fastnacht), koje su u cijeloj regiji vrlo bitne i uvijek se održavaju u februaru ili martu, tradicionalni kantonalni običaji su na primjer "Eierläset" za Uskrs ili "Banntag" oko Spasovdana.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselland.ch/hr/kanton-basel-landschaft/kratak-portret

Politički sistem

U Švicarskoj je politička vlast podijeljena na tri nivoa: Savez, kantoni (savezne države) i opštine. O političkim promjenama Švicarci odlučuju putem glasanja.

Švicarska Savez

Švicarski Savez postoji od 1848. godine. Glavni grad je Bern. Etnički, jezički i religiozno Švicarska ne predstavlja jednu cjelinu. Pošto je došlo do dobrovoljnog ujedinjenja različitih kultura, kaže se da je to nacija dobre volje (Willensnation). Švicarska je neutralna zemlja u internacionalnoj politici.

Federalizam

Kantoni i opštine u Švicarskoj imaju veliku samostalnost i to se zove federalizam. 26 kantona i preko 2000 opština imaju izgrađene državne strukture. Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) ima svoj ustav, vladu, parlament i sudove. Kantoni i opštine su nadležni za mnoge državne zadatke. Zato je na primjer školski sistem od kantona do kantona različito regulisan. Dok savezni zakoni važe za cijelu Švicarsku, kantoni imaju i svoje zakone koji važe samo na području određenog kantona. Takođe i opštine mogu donijeti svoja pravila. Kantoni, opštine i Savez funkcionišu tako što na plaćuju porez od građana.

Podjela vlasti

U cilju sprječavanja koncentracije političke moći, u Švicarskoj kao i u kantonima, državna vlast je podijeljena na tri djela: zakonodavna vlast (legislativa), izvršna vlast (egzekutiva) i pravosudna vlast (judikativa). U Kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) ove zadatke preuzimaju sljedeće vlasti:

- Zakonodavna: Zemaljsko vijeće (Landrat) (90 članova, narod bira direktnim glasanjem svake četiri godine)
- Izvršna: Vlada (Regierungsrat) (5 članova koje narod bira direktnim glasanjem svake četiri godine)
- Pravosudna: Razni sudovi na kantonalnom nivou, kao i građanski okružni sudovi.

I opštine imaju zakonodavnu vlast (skupštinu opštine ili parlament, Gemeindeversammlung, Parlament) i izvršnu vlast (gradsko ili opštinsko vijeće, Stadtrat, Gemeinderat). Na saveznom nivou zakonodavna vlast se sastoji od dva vijeća: Nacionalno i Kantonalno vijeće (National- und Ständerat). Savezna vlada koja ima 7 članova zove se "Bundesrat". Na nacionalnom nivou postoje takođe i različiti sudovi. Vrhovni sud (Bundesgericht) kao najviša instanca je nadležan za presude donesene u kantonalnim sudovima.

Demokratska prava

Švicarski državljani imaju glasačko i biračko pravo. Oni biraju političke organe na opštinskom, kantonalnom i nacionalnom nivou i mogu se i sami kandidovati za izbore. Osim toga, građani mogu na referendumima odlučivati o političkim poslovanjima u opštini, kantonu i na saveznom nivou (direktna demokratija). Putem građanske inicijative moguće je pokrenuti referendumsko glasanje po pitanju raznih promjena. Strani državljani koji žive u kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) nemaju pravo da glasaju i biraju. Oni mogu svoje probleme dostaviti vlastima putem peticije. Osim toga postoji mogućnost za angažiranje u komisijama, interesnim udruženjima ili klubovima u mjestu stanovanja.

Osnovna prava

Najviši pravni principi u Švicarskoj sadržani su u Saveznom Ustavu (Bundesverfassung). Važan dio Saveznog Ustava čine osnovna ljudska prava koja su zasnovana na Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. Ova prava štite ljudsko postojanje (npr. pravo na život, pravo na pomoć u nužnim slučajevima) i zaštitu pojedinaca od državnog nasilja ili pojedinih grupa od strane većinskih naroda. Ova prava garantuju da niko neće biti diskriminisan zbog svog porijekla, rase, religije, pola i seksualne opredijeljenosti. Žrtve rasne diskriminacije imaju u kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) besplatnu podršku i savjete. U Švicarskoj postoji sloboda vjeroispovijesti, glasa i štampe.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselland.ch/hr/kanton-basel-landschaft/politiki-siste

Religija

Švicarska je tradicionalno hrišćanska zemlja. Međutim u Švicarskoj danas žive i pripadnici drugih vjerskih zajednica. Sloboda vjeroispovijesti je zagantovana i javne škole su vjerski neutralne.

Religija i država

U Švicarskoj tradicionalno dominiraju hrišćanske religije. U nadležnosti kantona je da utvrdi odnos između religije i države. U većini kantona na njemačkom govornom području, kao i u kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft), hrišćanske zajednice se priznaju kao javno-pravne institucije (nacionalne crkve, Landeskirchen). To znači da im država prenosi određena prava. Konkretno, njima je dozvoljeno naplaćivanje poreza od svojih članova. U kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) postoje slijedeće nacionalne crkve: Rimokatolička, Protestantska i Hrišćansko katolička crkva.

Vjerske zajednice u Kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft)

Pored javno-pravno priznatih vjerskih zajednica (Landeskirchen) u Kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) postoje i mnogobrojne druge vjerske zajednice najrazličitijih vjerskih nazora. Većina stanovništva u Kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) pripada hrišćanskoj vjeri. Prethodnih godina je međutim porastao broj članova drugih vjerskih nazora. Takođe raste i udio stanovništva koje ne osjeća pripadnost nekom vjerskom nazoru.

Sloboda vjeroispovijesti

Švicarski Ustav garantuje slobodu vjeroispovijesti. Svako ima pravo da ima svoje vjersko opredjeljenje, da ga ispoljava i širi. Niko ne može biti primoran da pristupi nekoj vjerskoj zajednici ili da učestvuje u vjerskim aktivnostima. Osobe se mogu okupljati i izvoditi vjerske obrede i proslave. Niko ne smije biti diskriminisan zbog svoje religije ili vjerovanja.

Religija i škola

Obavezno školstvo je vjerski neutralno. To ne znači da vjerske teme nemaju mjesto u nastavi. Postoji razlika između dvije vrste vjerske nastave: Konfesionalne vjerske nastave nacionalnih crkvi i školske nastave o vjeri "Etika i religije". U ovom predmetu se obrađuju vjerska i etička pitanja koja su vezana za sve ljude. Ovaj predmet je obavezan u osnovnoj školi (Primarschule i u 1. razredu Oberstufe). Pohađanje vjeronauke nacionalnih crkvi se zasniva na dobrovoljnoj osnovi. Djeca drugih vjeroispovijesti imaju mogućnost pohađanja vjeronauke van škole u svojim vjerskim zajednicama.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselland.ch/hr/kanton-basel-landschaft/religija

Slobodno vrijeme

U kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) postoji mnogo atraktivnih načina da provedete svoje slobodno vrijeme. Posebno veliki značaj imaju udruženja koja nude mogućnost upoznavanja drugih osoba.

Udruženja

Mnogi stanovnici kantona Basel-Provincija (Basel-Landschaft) su članovi nekog udruženja (Verein). Postoje udruženja za razna interesovanja. Čak i u manjim sredinama postoje sportska, kulturna i druga udruženja. U njima se dobija idealna prilika za stupanje u kontakt sa drugim ljudima. Većina udruženja su otvorena za sve osobe. Informacije o udruženjima se mogu naći na internet stranicama opština.

Ponude za mlade

U kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) postoje za mlade mnoge konkretne ponude u svrhu provođenja slobodnog vremena i upoznavanja vršnjaka. U mnogim opštinama imaju sastajališta i razne aktivnosti u slobodnom vremenu. Tu su mladi pod nadzorom stručnih lica i mogu da izraze svoje ideje i realizuju projekte (Jugendarbeit). Ove ponude su najčešće besplatne. Omladinske organizacije omogućavaju da se zajedno sa vršnjacima preduzmu neke aktivnosti i da se bavi sportom u prirodi. Nosioci ovih ponuda su udruženja, opštine ili crkve. Ponude su na raspolaganju svim mladim ljudima. Opština pruža dodatne informacije.

Izleti i kultura

Kanton Basel-Provincija (Basel-Landschaft) pruža mnogobrojne mogućnosti za izlete i bogatu kulturnu ponudu. U jedinstvenom predjelu Jura postoji puno tura za pješaćenje i vožnju bicikla. Omiljena izletišta su na primjer rimski grad Augusta Raurica, regija "Wasserfallen" ili mnogi zamkovi i dvorci koji takođe pripadaju kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft), kao i Rajna ili Birs. Basel-Provincija (Baselland) Turizam informira o mogućnostima za izlete i manifestacijama. Informacije o aktuelnim kulturnim manifestacijama mogu se naći i u lokalnim novinama.

Dobrovoljni rad

Dobrovoljni rad (Freiwilligenarbeit) je društveni doprinos našim sugrađanima i životnoj sredini bez novčane nadoknade. U Švicarskoj se tradicionalno mnogi poslovi obavljaju od strane dobrovoljaca. Veliki dio posla se odrađuje preko udruženja. Ovim putem se osobe mogu angažovati u udruženjima za kulturu, sport, socijalna pitanja, obrazovanje, zaštitu životinja i životne sredine, zdravlja i drugim oblastima. Informacije o dobrovoljnom radu i mogućnostima rada daju organizacije za dobrovoljni rad Benevol, Schweizerisches Rotes Kreuz Basel-Provincije (SRK) ili Caritas beider Basel.

Sport / Kultura / Obrazovanje

Osobe slabijeg imovnog stanja dobijaju uz iskaznicu "Kulturlegi" jeftinije ulaznice za sportske, kulturne i obrazovne događaje. Zahtjev za ovu iskaznicu se može podnijeti kod Caritas-a. Caritas pruža informacije o tome ko može imati mogućnost dobijanja iskaznice Kulturlegi. Porodični pasoš (Familienpass) pruža kao druga mogućnost porodicama u Sjeverozapadnoj Švicarskoj opsežnu ponudu povlastica ili besplatnih ponuda. Za djecu, maloljetnike i mlade odrasle osobe postoje dodatno mnogobrojne povlastice i besplatne ponude, kao npr. "Colurkey" ili ferijalni pasoš (Ferienpass). Detalje o tome možete naći na stranicama ponuda na internetu.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselland.ch/hr/kanton-basel-landschaft/slobodno-vrijeme